

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/58/2013
Identifikačné číslo spisu:	5112010823
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5112010823.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 24. októbra 2013 v Bratislave v trestnej veci obvineného K. Y. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. mája 2013, sp. zn. 1To 49/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného K. Y. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 21. marca 2013, sp. zn. 35T 98/2012, bol obvinený K. Y. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. a zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v bode 1/ rozsudku

31. januára 2012 asi o 13.00 hod. v kuchyni rodinného domu XXX/XX v obci I., časť E., v ťažkej opitosti po slovnej výčitke matkou ohľadom nadmerného požívania alkoholu, strelbyschopnou nezákonne držanou palnou zbraňou v úmysle usmrtiť zozadu zo vzdialenosti 1,7m cielené vystrelil na svoju matku G. Y., nar. XXXX, do oblasti chrbta, ľavej lopatky, čím jej spôsobil priestrel pľúc, osrdcovníka, predsiene srdca a stredového laloka pravých pľúc s pažerákom, pričom v dôsledku šoku zo straty krvi a poúrazového šoku namieste zomrela,

v bode 2/ rozsudku

dlhú ručnú palnú zbraň kal. 5,6 mm podomácky upravenú z jednovýstrelovej zlamovacej plynovej pušky - vzduchovky československej výroby, zn. Slavia 620, patriacej medzi zakázané zbrane v zmysle zákona o strelných zbraňach a strelive č. 190/2003 Z.z. a strelivo do nej v počte najmenej 7 ks, mal v držbe bez povolenia od presne nezistenej doby do 31. januára 2012 v mieste svojho trvalého bydliska v rodinnom

dome v I. č. XXX/XX, alebo v objektoch k nemu prislúchajúcich, rozpore so zákonom č. 190/2003 Z.z. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov.

Prvostupňový súd podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 46 Tr. zák. uložil obvinenému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trest odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 2 rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia veci, a to dlhú ručnú palnú zbraň kal. 5,6 mm podomácky upravenú z jednovýstrelovej zlamovacej plynovej pušky - vzduchovky československej výroby, zn. Slavia 620.

Podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. vyslovil, že vlastníkom prepadnutej veci sa stal štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podali odvolanie obvinený a okresný prokurátor v Žiline. Krajský súd v Žiline uznesením, sp. zn. ITo 49/2013, z 28. mája 2013 podľa § 319 Tr. por. odvolania obvineného K. Y. a okresného prokurátora zamietol.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal dovolanie obvinený prostredníctvom obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/, písm. i/ Tr. por. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že porušenie jeho práva na obhajobu vidí v tom, že ním navrhované dôkazy svedčiace v jeho prospech boli súdom zamietnuté a na druhej strane všetky dôkazy tak, ako ich navrhla vykonať obžaloba, boli vykonané. V ďalšej časti dovolania rozoberá dôkazy, ktoré navrhol vykonať a vykonané neboli - rekonštrukciu skutku, lekársku správu od ošetrojúcej lekárky a výsluch na detektore lži. Vykonanie rekonštrukcie odôvodňuje tým, že navrhol ju vykonať preto, aby boli odstránené akékoľvek pochybnosti o tom, ako došlo k spáchaniu skutku. Tým, že prvostupňový súd rekonštrukciu nevykonával, neodstránil pochybnosti ohľadom skutkových zistení, za akých okolností došlo k skutku. V dovolaní rozoberá jednotlivé polohy tela matky, ktoré znalci označili za možnú verziu, ako mohla ležať v čase usmrtenia. Lekárskou správou chcel obvinený dokázať, že vzhľadom na zdravotné problémy, ktoré mala matka nikdy neležala na pravom boku ani na bruchu a preto nemohla byť zasiahnutá výstrelom v tejto polohe. Je si vedomý toho, že súdna prax nepripúšťa ako dôkaz výsluch na detektore lži, ale tento dôkaz navrhol vykonať s tým, aby bolo preukázané, že vo svojich tvrdeniach neklame a vypovedá pravdu. V ďalšej časti dovolania spochybňuje dôveryhodnosť výpovede svedkyne B. Z.. Vzhľadom na to, že sama sa priznala k tomu, že pre orgány činné v trestnom konaní vedome a úmyselne klamala, preto jej výpoveď mala byť hodnotená ako nedôveryhodná. V konaní mu nebola preukázaná subjektívna stránka. Tým, že súd nevykonával ním navrhované dôkazy a vykonal všetky dôkazy navrhované obžalobou, porušil základnú zásadu trestného konania a to zásadu kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. Napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon v ustanoveniach Trestného zákona v konaní, ktoré mu predchádzalo (§ 41 ods. 2 Tr. zák. „asperačná zásada“) a to s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 428/2012 z 28. novembra 2012, ktorým ústavný súd rozhodol o protiústavnosti „tzv. asperačnej zásady“. Súd pri rozhodovaní o treste nepostupoval so základnými zásadami pre ukladanie trestov a uložený trest je neprimerane prísny, krutý a neľudský. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutia a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril krajský prokurátor v Žiline. V písomnom vyjadrení uviedol, že jadro

dovolania obvineného smeruje k revízii skutkových zistení súdov prvého a druhého stupňa. Obvinený dovolanie len formálne opiera o dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Nie je naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/, pretože nesúhlas obvineného s hodnotením dôkazov nie je možné subsumovať pod tento dovolací dôvod. Nie je naplnený v danom prípade ani dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Obvinenému bol uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, nebol mu uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Navrhol dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko neboli naplnené dovolacie dôvody, ako ich uviedol obvinený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení, čo celkom zreteľne vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj z ustanovenia § 374 ods. 3 Tr. por. Ako už aj z vyššie uvedeného vyplýva, neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd dôkazy len v obmedzenom rozsahu.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátora na druhej strane. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Podľa obvineného k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. malo dôjsť tým, že neboli vykonané dôkazy, ktoré navrhol obvinený, resp. dôkazy, ktoré boli vykonané, boli zle

vyhodnotené. Už v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že dovolací súd nemôže meniť zistený skutok, môže ho len posúdiť z toho hľadiska, či konanie uvedené v skutku je správne právne kvalifikované. Dovolací súd nemôže preto skúmať v konaní, či znalecký posudok podaný v konaní, ktorý hovorí o možných polohách tela poškodenej, pri útoku obvineného, je správne vyhodnotený alebo mal byť vyhodnotený inak. Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže nariadiť v dovolacom konaní dôkaz, aby sa obvinený podrobil výsluchu na detektore lži.

V dovolacom konaní sa nemôže nariadiť ani vykonať dôkaz prečítaním lekárskej správy ošetrojúcej lekárky z toho dôvodu, že v dovolacom konaní sa dôkazy nevykonávajú, pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže meniť zistený skutok. Nevykonanie dôkazov navrhovaných obvineným nie je v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania alebo porušením rovnosti zbraní a nie je ani porušením práva na obhajobu, a preto nemôže byť naplnený v dovolacom konaní dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Právnym posúdením skutku sa rozumie jeho hmotnoprávne posúdenie. Podstatou právneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, t. j. Trestného zákona na skutkový stav, ktorý zistil súd. Najvyšší súd môže rozhodnutie súdov nižších súdov zmeniť, ak zistí, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie porušenie ustanovení Trestného zákona alebo nesprávne použitie iných právnych predpisov (napr. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka).

Konanie obvineného prvostupňový a druhostupňový súd správne kvalifikoval v súlade s Trestným zákonom. Skutku, ako je uvedený v prvostupňovom rozsudku pod bodom 1/ zodpovedá právna kvalifikácia podľa ustanovenia § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a skutku pod bodom 2/ právna kvalifikácia podľa ustanovenia § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Nie je preto naplnený ani dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. zák.

Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. vyplýva, že podľa tohto dôvodu je možné podať dovolanie, ak bol obvinenému uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným ako aj prekročenie maximálnej povolenej výmery trestu.

Obvinenému bol v konaní uložený trest odňatia slobody v rámci trestnej sadzby trestného činu podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a preto nemôže byť v konaní naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

V konaní neboli porušené ani zásady pre ukládanie trestu. Obvinenému súdy uložili úhrnný trest odňatia slobody bez toho, aby zvyšovali hornú hranicu trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., pretože im v tom bránilo ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák., druhá veta.

Z konštatovaného vyplýva, že v konaní neboli naplnené dovolacie dôvody uvedené obvineným v dovolaní, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.